

Administrator viste innledningsvis til at forsvarer den forutgående dag fremsatte begjæring om lukkede dører under forklaringene til tiltaltes to brødre, samt under deler av forklaringen til tiltaltes far og tante.

Det ble avsagt slik enstemmig

K j e n n e l s e:

Forsvarer har fremsatt begjæring om lukkede dører under forklaringene til tiltaltes to brødre, samt under deler av forklaringen til tiltaltes far og tante.

Partene har fått anledning til å uttale seg om spørsmålet. Retten har også mottatt synspunkter fra pressen (Norsk Redaktørforening).

Etter domstoloven § 124 første ledd er rettsmøter offentlige hvis ikke annet er bestemt i lov eller av retten i medhold av lov. Bestemmelsen er et utslag av et grunnleggende rettsstatsprinsipp om at rettsforhandlinger, dersom det ikke foreligger tungtveiende grunner for å gjøre unntak, skal være offentlige jf. EMK artikkel 6 nr. 1, FN-konvensjonen om politiske og sivile rettigheter artikkel 14 nr. 1 og Grunnloven § 95 første ledd § 100 femte ledd. Formålet bak prinsippet om offentlighet i rettspleien er å sikre offentlig kontroll med og mulighet for kritikk av rettergangen. Offentlighet er også viktig for å opprettholde folks tillit til domstolene.

Etter domstoloven § 125 første ledd bokstav b kan retten beslutte at saken skal gå for lukkede dører når hensynet til privatlivets fred eller ærbarhet krever det. Rettsmøtene kan også lukkes når særlige forhold gir grunn til å frykte for at offentlighet vil vanskeliggjøre sakens opplysning og lukkede dører derfor er påkrevd, jf. domstoloven § 125 første ledd, bokstav c. Rettens avgjørelsen må være bygget på konkrete opplysninger i saken.

Inngrepet (lukking av dørene) må ikke være strengere enn nødvendig. Andre enn de som har med saken å gjøre kan gis tillatelse til å være til stede under lukkede rettsmøter, jf. domstoloven § 127.

Når det gjelder tiltaltes to brødre, Thomas og Christopher Manshaus, bemerker retten: Etter hva retten forstår vil de to vitnene forklare seg om deres egen og tiltaltes oppvekst og deres kontakt med tiltalte frem til gjerningstidspunktet. De vil også forklare seg om øvrig familie, herunder om familiemedlemmer som ikke lenger lever. Forsvarer har opplyst at hun vil henvisne til relevante deler av forklaringen under prosedyren.

Retten legger til grunn at tiltaltes brødres vitneforklaringer vil kunne være viktige for forståelsen av tiltaltes utvikling og av hans mentale fungering i dag. Dermed vil de også være viktige ved vurderingen av de sakkyndiges erklæring.

Retten anser de anførte belastninger tiltaltes brødre vil påføres ved å forklare seg om private anliggender i en straffesak hvor deres bror er tiltalt for drap - og den drepte er deres stesøster - gir grunn til å frykte at det vil vanskeliggjøre sakens opplysning dersom de må forklare seg med tilhørere til stede, jf. domstolloven § 125 første ledd bokstav c. Dette gjelder selv om tilhørerne følger rettsmøtet via digital overføring, og ikke fra rettsalen. Retten finner at offentlighetens interesse i å følge disse delene av hovedforhandlingen derfor må vike for hensynet til sakens opplysning. Også hensynet til privatlivets fred tilsier etter rettens syn lukkede dører i en sak som dette, jf. domstolloven § 125 første ledd bokstav b.

Også når det gjelder de delene av forklaringene fra Arne Morten Manshaus og Annie E. Manshaus Lingjerde som omhandler særskilt private anliggender, så som forholdene hjemme under tiltaltes oppvekst, egen helse og opplysninger vedrørende avdøde familiemedlemmer, finner retten at vilkårene for å lukke dørene etter domstolloven § 125 første ledd bokstav b og c er oppfylt. Det er særlig vektlagt at de to vitnenes skal forklare seg i en straffesak mot henholdsvis sønn og nevø, og at også avdøde er et nært familiemedlem. I vurderingen av om dørene skal lukkes er videre vektlagt at det kun er de delene av forklaringene som omhandler nevnte temaer som vil skjue bak lukkede dører, og at det alt vesentlige av de to vitnenes forklaringer ikke vil omfattes.

Med bakgrunn i omstendighetene som begrunner rettens beslutning om å lukke dørene, og da særlig frykten for at offentlighet vil vanskeliggjøre sakens opplysning, gjøres det ikke unntak for pressen etter domstolloven § 127 første punkt. Et unntak for pressen vil for øvrig ikke la seg praktisk gjennomføre. Det vises til at hovedforhandlingen overføres til akkrediterte journalister, et utvalg forskere, fornærmede og bistandsadvokater via én felles lukket digital

live-overføringslinje. Teknisk er det slik at denne linjen som sådan enten må holdes åpen eller lukket. Tingretten kan derfor ikke holde linjen åpen for kun enkelte grupper av de som følger hovedforhandlingen, så som presse/media.

Avdødes mor, Ellen Ihle-Hansen, rammes ikke av en beslutning om lukkede dører, jf. domstoloven § 127 siste setning, jf. straffeprosssloven § 93 a. Når det gjelder forklaringene fra Thomas og Christopher Manshaus, samt Annie E. Manshaus Lingjerde, beslutter retten at det skal gjøres unntak etter § 127 første setning for Arne Morten Manshaus. Både Ihle-Hansen og Manshaus vil dermed få anledning til å følge også de lukkede deler av hovedforhandlingen gjennom lyd- og bildeoverføring på egen linje til et separat rom.

Bistandsadvokat til Ellen Ihle-Hansen har anmodet om at også etterlattes venninne Marit D. Kristiansen, gis anledning til å følge de lukkede deler av hovedforhandlingen via lyd – og bildeoverføring til det separate rommet. Forsvarer, som ikke hadde fått drøftet denne problemstillingen med vitnene i forkant, støttet ikke begjæringen. Siden det fremstår som uklart for retten hvordan vitnene vil reagere på tilstedeværelse fra Kristiansen under lukkede dører, finner retten å ikke gjøre unntak etter domstoloven § 127 for hennes del.

Slutning:

1. Dørene lukkes under Thomas Manshaus og Christopher Manshaus sine forklaringer.
2. Dørene lukkes under de deler av Arne Morten Manshaus´ og Annie E. Manshaus Lingjerdens forklaringer som gjelder særskilt private anliggender, så som forholdene hjemme under tiltaltes oppvekst, egen helse og opplysninger vedrørende avdøde familiemedlemmer.
3. Utover etterlatte oppregnet i straffeprosssloven § 93 a annet ledd først punktum, gjøres det for unntak for Arne Morten Manshaus under forklaringene fra Thomas Manshaus, Christopher Manshaus og Annie E. Manshaus Lingjerde.

***